

induplati

Konoplan

GLASILO
KOLEKTIVA INDUPLATI JARŠE

Leto XIX.

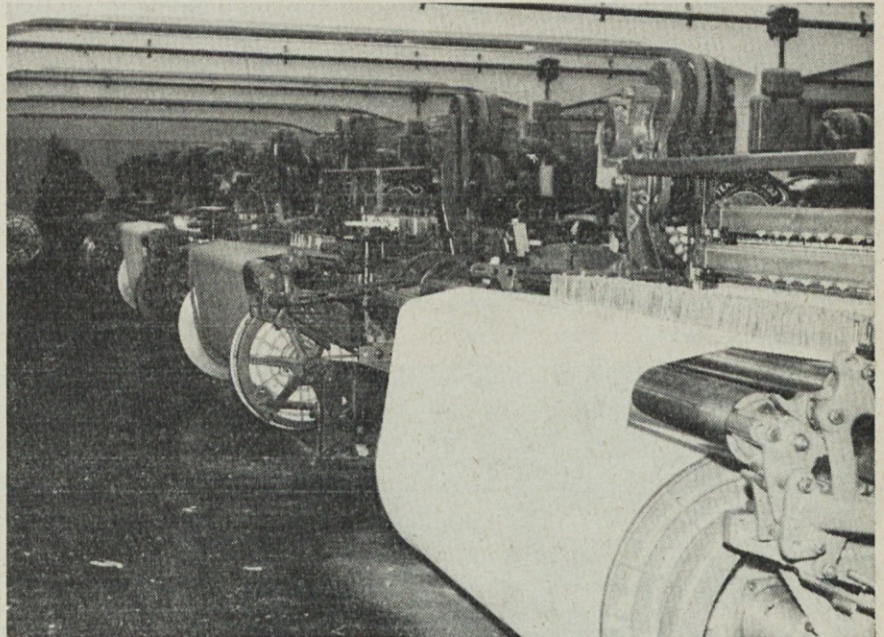
APRIL 1970

Cena 0,20 din

Kako izpolnjujemo plan?

Prvo tromesečje je za nami, in že je napočil čas, ko delamo prve obračune o uspehu svojega poslovanja, čas, ko moramo preveriti, ali in kako smo izpolnili naloge, ki smo si jih zastavili s svojim letnim planom. To preverjanje pa nam more — zaenkrat sicer res le še v zacetku, zato pa pri vsakem večjem neskladju tembolj zanesljivo — pokazati, kje izpolnjujemo plan v redu in kje ga ne izpolnjujemo v redu, kot tudi zakaj. V obrisih pa nam more to začetno predvidevanje že tudi nakazati, v kakšni meri bodo posamezni obrati in službe lahko izpolnili celotni plan, tj. nam dati neko začetno sliko tistega rezultata, ki ga bomo ugotavljali šele ob koncu leta. Kajti dejstvo je, da je — kot je zapisal tehnolog PTK ing. Franc Jeraj v svojem poročilu o proizvodnji in kvaliteti v januarju 1970 — »če se prične takoj v prvih mesecih nabirati zaostanek, potem je iz meseca v mesec težje nadomestiti manjkajoče količine, ki bi jih morali narediti z ozirom na plan«. Ko to pišem, seveda še ne razpolagam s konkretnimi podatki o izpolnitvi plana v prvem tromesečju letos. Nasloniti se morem le na mesečna poročila o proizvodnji, kvaliteti in prodaji, ki jih objavljamo tudi v Konoplanu. Glede na podatke iz teh poročil lahko predvidevamo, da poteka izpolnjevanje našega plana, v grobem rečeno — normalno. To mojo čisto načelno ugotovitev lahko seveda še korigirajo podatki, s katerimi bo mogoče natančno ugotoviti naš tromesečni poslovni rezultat. Vsekakor pa velja, da bo ugotovitev tega rezultata, še bolj pa njegova analiza za naše nadaljnje izpolnjevanje plana izredno pomembna. Na podlagi ugotovljenih neskladij in razlogov zanje bo namreč mogoče še vedno ukrepati in jih, kolikor so objektivne narave, dobro premisliti in s posameznimi poslovnimi odločitvami tako ali drugače razrešiti, kolikor pa so subjektivne narave, odpraviti. Zdaj je namreč še čas ...

Urednik

Že je napočil čas, ko delamo prve obračune o uspehu svojega poslovanja

Vstopi in izstopi danes

Še vedno se nahajamo v položaju, da nas je v podjetju preveč. Številke, ki k sreči ne povedo vsega, kažejo, da nas je zaposlenih 920, medtem ko nam plan določa število 895. Kljub temu, da nas je torej 25 preveč, nam nekaterih sodelavcev manjka. O tem smo že večkrat govorili in pisali. Upam, da nam je politika zaposlovanja novih sodelavcev znana.

Bolj zanimivi od vstopov so trenutno izstopi iz podjetja. Te lahko razdelimo v tri skupine: upokojitve, izstopi po sili zakonskih obveznosti — npr. odhodi v JNA ter tako imenovani »samovoljni« izstopi. Največ je vsekakor prvih. Letos smo se poslovniki že od dveh večjih skupin. Konec januarja smo imeli pristrčno slovo od skupine 13 sodelavcev, v začetku aprila pa od 11. Kljub dejstvu, da se največkrat poslavljamo s sodelavci, ki so pretežno del življenja prebili med tovarniškimi zidovi, odhajajo precej neopazno. Le malo nas je, ki jim iskreno stisnemo roko na zadnji delovni dan!

Z drugo skupino ni težav. Fantje vedo, da jim vojaška suknja ne uide. Sledi nekaj hrupnih večerov s prijatelji, teden dni nato pa se že javljajo iz različnih delov države staršem, sodelavcem, dekletom. Čez leto ali dve se običajno vsi vrnejo v podjetje, čeprav so včasih imeli toliko kritičnih pripomb in ugotovitev o njem ...

Najmanjša, zato pa najbolj problematična — ne vem, po katerem pravilu — je tretja skupina. Nagnjeni smo k temu, da radi zadeve poenostavljamo ter o vzrokih izstopov govorimo vse mogoče, predvsem enostransko. Vedno je krivo podjetje, okolje, vodstvo, pogoji, plača in še kaj. Pa ni tako. Letos je na podlagi lastne odpovedi zapustilo podjetje 16 delavcev iz naslednjih razlogov: zaradi nege otrok ali bolnih družinskih članov 3, zaradi poroke 1, zaradi službe bližje stanovanju 3, zaradi pridobitve novega poklica 3, zaradi otvoritve privatne obrti 1 in zaradi

Nadaljevanje na 2. strani

Finančna služba

Na zadnji seji uredniškega odbora smo sklenili, da uvedemo v našem listu rubriko, v kateri bi na splošen način, v odprtem, neformalnem pogovoru z odgovornimi vodji, kolikor se da strnjeno zajeli problematiko in delo strokovnih služb podjetja. Glede na to, da smo do sedaj na straneh našega lista razmeroma malo pisali o eni sicer najpomembnejših služb podjetja — finančni službi, smo se zdaj odločili, da pričnemo to našo novo rubriko prav s pisanjem o njej. Za razgovor smo zaprosili tov. Francko Marinškovo, šefa računovodstva, ki nam je prijazno ustregla in na naša vprašanja odgovorila takole:

Prvo, kar bi lahko rekla, je, da je organizacija finančne službe v našem podjetju specifična. Posli finančne službe so razdeljeni na dva sektorja: na računovodski in ekonomsko-analitični. Posamezni posli, tako npr.: obračun OD, obračun proizvodnje, kalkulacije in cene ter plani so v pristojnosti ekonomsko-analitičnega sektorja. Računovodski sektor opravlja tako čiste finančne posle, tj. vodi finančno knjigovodstvo pod-

jetja z vsemi predpisanimi analitičnimi evidencami, skrbi za izterjavo terjatev do dolžnikov in poravnava vse obveznosti, tako do dobaviteljev kot do družbene skupnosti. Naloga tega sektorja je tudi, da zagotavlja sredstva za pravočasno poravnavanje obveznosti in za izplačilo osebnih dohodkov, kar je danes ob uveljavitvi zadnjih ukrepov za odpravo nelikvidnosti še kako pomembno in pereče. V tej službi se poleg knjigovodstva podjetja vodi še knjigovodstvo za stanovanjsko enoto za katere poslovanje veljajo posebni predpisi, in pa knjigovodstvo o poslovanju trgovine. Dalje se v tem sektorju vodi tudi evidenca o uporabi deviznih sredstev, o najetih posojilih in kreditih, blagajniško poslovanje, v materialnem knjigovodstvu pa evidenca o prejmu in porabi surovin, materiala ter gotovih izdelkov. Glede omenjene specifičnosti organizacije finančne službe v našem podjetju, njene funkcionalne ločenosti na dva sektorja, pa moram še poudariti, da oba sektorja dobro sodelujeta med seboj.

Glavna naloga računovodskega sektorja je, da daje drugim strokovnim službam in organom podjetja pravočasno vse podatke o finančnem poslovanju in stanju podjetja

Vstopi in izstopi danes

Nadaljevanje s 1. strani

obljubljenе boljše plače 5. Za problematične štejejo torej le zadnje, tiste, ki nas zapuste predvsem zaradi plače. Če ne gre za izsiljevanje, nam je slehernega takega sodelavca žal. Žal zaradi tega, ker so to največkrat kvalificirani ljudje, ki so si izobrazbo in dopolnilno specializacijo pridobili v podjetju in smo nanje dolgoročno računali. Vseeno naj to ne izzveni kot očitek, temveč le kot dejstvo. Gibanja v zaposlovanju so bila, so in bodo tudi v bodoče. O tem ne smemo imeti nobenih utvar.

Drugo vprašanje je, kako to čimbolj zajezi. Obljube ne pridejo v poštev, ker z njimi nikamor ne pridemo. Res pa je, da se vremena tekstilcem na splošno le jasnijo, prepričan pa sem, da Jaršam še posebej. To nas navaja k jamstvu, da bomo lahko uredili vprašanja, ki dejansko niso urejena. In kar je zelo važno — zanje vemo!

Še to ob koncu: če se neko odloči, da gre iz podjetja zaradi boljših pogojev drugje, mu ne delamo težav in jih tudi ne bomo. Težje pa se odločimo sprejeti takega delavca nazaj, če se — dostikrat razočaran — želi vrniti!

Janko

Glavna naloga računovodskega sektorja je, da daje drugim strokovnim službam in samoupravnim organom podjetja pravočasno vse potrebne podatke o finančnem poslovanju in stanju podjetja in jim s tem omogoča voditi ustrezno poslovno politiko kakor tudi takoj, ko je to potrebno, sprejemati ukrepe za korekcijo te politike oziroma za izboljšanje samega poslovanja. Pri tem je izredno pomembno to, da posluje ta sektor kar najbolj ažurno in da so vsi podatki, ki jih posreduje službam in organom podjetja, zares sveži. Druge strokovne službe podjetja bi si mogoče še lahko nekako privoščile kake zamude, kakšno manjšo ažurnost v svojem poslovanju, ta sektor pa si kaj takega nikakor ne more. Podatki, ki bi jih posredoval, bi bili sicer samo še zgodovinskega pomena. Da pa je računovodski sektor lahko kos tej svoji zahtevni nalogi, sta delni razlog in zasluga naša višja mehanizacija, s katero lahko strojno obdelujemo že precej podatkov. Vendar se v finančnem sektorju že jasno kažejo potrebe, da bi čimprej prešli na strojno obdelavo podatkov pri ugotavljanju naših terjatev do kupcev in s tem njihove kreditne sposobnosti kakor tudi naših obveznosti do dobaviteljev, saj je to delo osnova za ugotavljanje likvidnosti poslovanja podjetja.

Nadaljnja naloga tega sektorja je tudi, da v zakonsko predpisanih rokih za sestavo periodičnih obračunov in zaključnega računa ugotavlja rezultate poslovanja podjetja in o njih obvešča pristojne organe. Računovodski sektor ima tudi nalogo, da kontrolira delo drugih sektorjev predvsem glede tega, ali ti sektorji upoštevajo veljavne zakonske predpise o finančnem poslovanju; tako kontrolira nabavo, prodajo in investicije kakor tudi redno in pravočasno izterjavo dolgov. Dalje izvaja ta sektor tudi, kar zadeva finančno poslovanje, vse sklepe samoupravnih organov podjetja in skrbi za to, da so vsi izdatki v skladu z zakonskimi predpisi in sklepi teh organov. S tem v zvezi vodi ta sektor tudi evidenco o porabi finančnih sredstev podjetja. Nasploh lahko rečemo, da je za uspešno delovanje tega sektorja obvezna tesna povezava z vsemi drugimi sektorji glede vseh poslovnih odločitev, ki so tako ali drugače povezani s financami.

Vodja sektorja je glede na obseg poslovanja podjetja in specifičnosti poslovanja samostojnih organizacij združenega dela že v celoti v rednem delovnem času angažiran z reševanjem tekoče problematike; če pa ta služba hoče — kar tudi mora — posloovati v skladu z veljavnimi zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi, mora spremljati seveda tudi vse novosti na tem področju. Kot vemo, se predpisi menjavajo tako rekoč iz dneva v dan, tako predvsem predpisi o prispevkih iz osebnega dohodka, davki, carina, uvozni in izvozni režimi, dalje sklepi komunalnih samoupravnih organizacij, predpisi skupščine občine in interna navodila

poslovnih bank in SDK. Predpise lahko zato preštudiram le v svojem prostem času.

Za boljše spremljanje vseh teh finančnih predpisov predlagam, da se odgovornost za pravilno izvajanje zakonov in sklepov delno prenese na druge sektorje, tako konkretno: spremljanje predpisov o prometnem davku pri nabavi surovin na nabavni oddelek, spremljanje predpisov o obračunu prometnega davka pri prodaji na komercialni sektor, spremljanje predpisov o investicijski izgradnji na oddelek za vzdrževanje. Pri tem naj pripomnim, da bi bil potreben za spremljanje predpisov o deviznem poslovanju, tj. predpisov, ki se nanašajo na uvoz in izvoz, glede na njihov obseg en sam človek. Takšna razdelitev odgovornosti za pravilno izvajanje predpisov bi v veliki meri razbremenila finančno službo.

Delitev dela na posamezne delavce je v računovodskem sektorju izvršena — vsak delavec pozna svoj delokrog in je za svoje delo odgovoren. Vendar more okoliščina, da

imajo posamezni delavci natanko določene naloge, včasih zmanjšati učinkovitost kakega ukrepa. Vodja te službe je s tem v zvezi obremenjen s koordinacijo dela med posameznimi delavci in s kontrolo njihovega dela, tj. skrbjo za uspeh celotnega poslovanja sektorja. To pa terja od njega seveda tudi poznavanje tega poslovanja v celoti, skratka poznavanje »vsega«. Zmožnost, da mi to delno uspeva, mi je dala praksa v kontroli poslovanja iz prejšnje zaposlitve.

Na koncu naj še enkrat poudarim: Če podatki tega sektorja ne bi bili točni in ažurni, bi to lahko imelo vrsto posledic za poslovanje podjetja. Ta služba je že do sedaj imela veliko odgovornost, da je dajala pristojnim službam in organom podatke o poslovanju podjetja — novi paket predpisov pa ji v tej zvezi nalaga še večjo odgovornost. Moja želja — verjetno želja vseh vodij te službe — je predvsem, da bi se zakonski predpisi ustalili in da bi se izboljšala finančna situacija.

Razgovor vodil in priredil IP

O možnostih varčevanja delavcev pri podjetju

Na XII. redni seji DS je bila omejena možnost, da bi delavci lahko varčevali tudi preko podjetja. Kot smo o tem že pisali v prejšnji številki Konoplana, so člani DS to misel sprejeli s precejšnjim zanimanjem. Glede na to pa, da oblike takšnega varčevanja še niso v praksi dovolj preizkušene in se v tem času šele modificirajo, saj jih komajda uvažajo pri nekaterih podjetjih, so člani DS takrat sklenili, naj se o tem pripravi izdelan predlog za eno od prihodnjih sej. Ker je misel o možnosti varčevanja delavcev pri podjetju vsekakor zelo zanimiva in ker je tudi naletela na tako ugoden odziv pri

članih DS, smo sklenili, da že v tej številki Konoplana natančneje poročamo o tem, kakšne so možnosti za takšno varčevanje po veljavnih zakonskih predpisih. Za informacijo smo se obrnili na šefa računovodstva, tovarišico Francko Marinškovo, ki nam je dala sledeče pojasnilo:

V času vsesplošne nelikvidnosti so predvsem poslovne banke oz. pristojni zvezni organi izrazili željo, da bi se zbralo čimveč sredstev pri tistih uporabnikih družbenih sredstev, ki lahko najbolj učinkovito vplivajo na zboljšanje nastalega položaja. Sredstva, s katerimi razpolagajo posamezniki, občani, naj bi se zbirala

v obliki varčevanja, hranilne službe in pa s tem, da bi se OD izplačevali delavcem na njihove žiro račune. S tem bi lahko v večji meri prešli na brezgotovinski promet. Vendar ta način poravnovanja obveznosti še ni sprejet, ker poslovne banke še niso sposobne opravljati tako obsežnega plačilnega prometa.

Da bi zboljšali finančno situacijo v našem podjetju, skušamo tudi mi vpeljati enega od navedenih načinov varčevanja. Zakon o bankah in kreditnih poslih pa je za zdaj dal možnost neposrednega organiziranja hranilne službe le določenim uporabnikom družbenih sredstev, in sicer: komercialnim bankam in hranilnicam, poštanim hranilnicam, združenim hranilnicam, kmetijskim in drugim zadrugam in delovnim organizacijam, ki se ukvarjajo s kmetijsko proizvodnjo oz. z gojitvijo in izkoriščanjem gozdov. Hranilne vloge sicer po veljavnem zakonu lahko sprejemajo tudi delovne organizacije, vendar le, če te izvirajo od organiziranega varčevanja občanov preko blagajn vzajemne pomoči pri sindikalnih organizacijah. Podjetje bi lahko organiziralo takšno varčevalno službo, ki bi bila v svojem bistvu podaljšek poslovanja poslovne banke. Tak način varčevanja bi podjetju zagotovil večje možnosti za najemanje kratkoročnih kreditov.

I. P.

Nezgode, delovni pogoji...

Lep sončen dan je bil. Pristopil je šef in mi dejal: »Opiši stanje varstva pri delu v letošnjem letu.« Čeprav je opisovanje nesreč bolj žalostno kot veselo delo, sem se ne glede na lepo vreme spravil k temu pisanju.

Podatki za prve tri mesece v letu 1970 kažejo enako število nezgod pri delu ali na poti v službo kot v istem obdobju preteklega leta. Vseh nezgod je bilo obkraj 16. Vendar pa so bile letos vse nezgode lažje, zato je bilo tudi izostankov z dela zaradi nezgod dvakrat manj. Vzroki nezgod pa so že vsa leta skoraj isti. Osebnostni faktor, kamor prištevamo: malomarnost, raztresenost, razburjenost, nepazljivost in podobno, je glavni vzrok vseh nezgod. Poškodbe so večinoma na prstih obeh rok; zaradi vrezov, vbodov, odrgnin in zmečkanin. Poškodbe pri teh nezgodah so bili tudi zlomi rok in nog, do katerih je prišlo predvsem na poti na delo ali z dela. Z zamenjavo strojev se je v tkalnici občutno zmanjšalo število nezgod, kar je dokaz, da so novi stroji ne le hitrejši in boljše za kvaliteto in kvantiteto tkanin, temveč tudi varnejši za delo na njih. Vendar je v konfekciji prišlo do dveh hujših vbodov s šivanko, kar se do sedaj še ni pripetilo v vseh letih obratovanja kon-

Nadaljevanje na 4. strani

Za Dan žena je tudi naša sindikalna organizacija pripravila nekaterim delavkam našega podjetja prijetno presenečenje. Poklonila jim je manjša denarna darila in cvetje. Na sliki: prizor s tega majhnega, intimnega slavlja

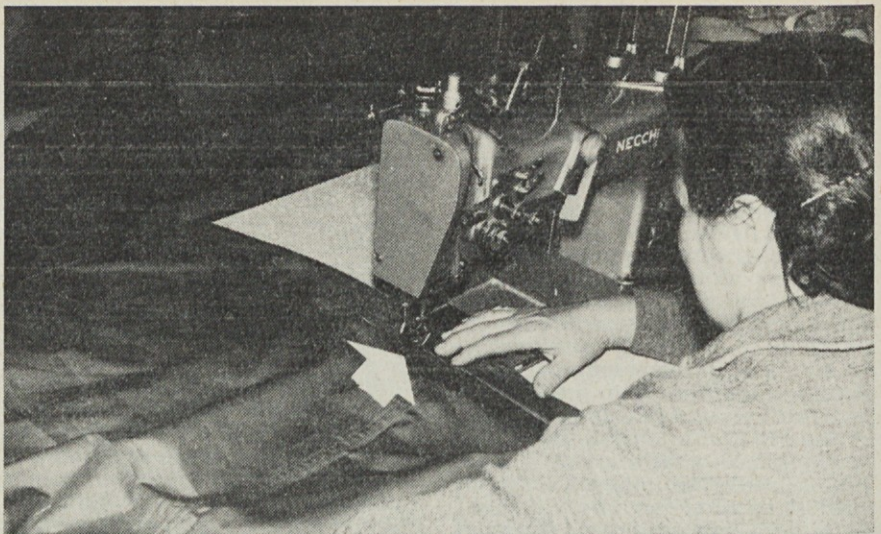
Nezgode, delovni pogoji...

Nadaljevanje s 3. strani

fekcije. V konfekcijskih obratih v drugih podjetjih imajo montirano zaščito proti vboodu s šivanko. To smo storili tudi mi, vendar je čutili nekakšen odpor do te zaščite. Res se je v začetku težko privaditi na delo z montirano zaščito, vendar bo čas pokazal, da ni odveč, marveč da je zelo potrebna za varno delo na šivalnih strojih. Kot je pri vsakem delu običajno polno manjših problemov, tako tudi kar mrgoli problemov pri urejanju in uvajanju varnega dela. Eden izmed mnogih problemov je v tem, da vzdrževalni obrati zaradi pomanjkanja ljudi in popravil v proizvodnji ne morejo takoj in pravočasno izdelati vseh priprav, zaščitnih naprav in tudi ne odpraviti drugih pomanjkljivosti za varno delo.

V februarju in enkrat v marcu je marsikdo lahko opazil, kako hodijo po obratih podjetja ljudje, ki nosijo s seboj razne instrumente. To so bili strokovnjaki iz Zavoda za varstvo pri delu iz Ljubljane, ki so merili delovne pogoje na posameznih delovnih mestih. Izmerili so: temperaturo, vlago, gibanje zraka, prašnost, ropot, dnevno in nočno razsvetljava. Iz dobljenih rezultatov, ki so jih posredovali, je razvidno, da imamo kljub velikim tehnološkim spremembam v podjetju, delovne pogoje na večini delovnih mest še vedno slabše, kot jih terja JUS (jugoslovanski standard) ali predpisuje MDK (maksimalna dovoljena koncentracija). Zelo slaba je nočna razsvetljava v barvarni, saj je v poprečju 10-krat manjša, kot jo dovoljuje JUS. Tudi razsvetljava v tkalnici in konfekciji ni zadostna, zato bomo morali odobriti in zagotoviti sredstva za izvedbo dodatne razsvetljave.

Tudi ropot na večini delovnih mest presega dovoljeno jakost 80 fonov, vendar je ta problem razmeroma lahko rešljiv, glede na okolišči-

V konfekciji je prišlo do dveh hujših vboodov s šivanko. Puščica na sliki označuje montirano zaščito proti vboodu s šivanko

no, da imamo danes na razpolago zelo dobro ušesno vato, ki zmanjša ropot na dovoljeno mejo. Upoštevati in izvajati moramo samo 62. člen Pravilnika o varstvu pri delu, ki pravi: »Vsak zaposleni v tem podjetju mora uporabljati osebna varovalna sredstva, če so določena za njegovo delovno mesto.« Vedno moramo imeti pred očmi dejstvo, da je uporaba in nošenje osebnih varovalnih sredstev v korist le tistemu, ki jih uporablja. Osebna varovalna sredstva zagotovi podjetje, vsakemu posamezniku pa jih preskrbi mojster.

Omenim naj še dva manjša požara, ki sta bila v marcu. Povzročilo ju je pomanjkljivo čiščenje in vzdrževanje strojev. Javno pohvalo pa je treba izreči tov. Radu Pavloviču in tov. Alojzu Černetu, ki sta prisebno in hitro pogasila oba nastala požara.

Varnostni delavec
Brane Zupan

stopnji o posameznih vprašanjih s področja pravic in dolžnosti iz delovnega razmerja, kot so sprejem in odpust delavcev, razporejanje delavcev v okviru enote — organizacije združenega dela, izrekanja ukrepov zaradi kršitev delovnih dolžnosti in drugo, prepustili svetom posameznih enot — organizacij združenega dela. Obenem je na tej seji komisija tudi obravnavala pripombo, naj bi se dosedanjemu predvideni poslovni odbor preimenoval v odbor za gospodarska vprašanja — glede na to, da naziv »poslovni odbor« dejansko zajema v sebi pristojnost za odločanje v celotnostni (nedeljivi) poslovni politiki in se v zvezi z obravnavanimi razmerji med kolegialnimi izvršilnimi organi v konstelaciji z odborom za kadrovska vprašanja ne omejuje le na določen (deljen) del vprašanj iz te politike. Dalje je komisija na tej seji obravnavala še posamezna vprašanja s področja informiranja in odgovornosti, pri tem tudi predlog, naj bi iz sedanjega osnutka statuta izpustili določbe o vsakoletnem glasovanju o zaupnici (kot postopku, ki se v praksi ne obnese!), za tem določbe o mandatni dobi organov podjetja kakor tudi predlog, da se kot nosilec kandidacijskega postopka pri volitvah DS in drugih organov upravljanja podjetja v osnutku izrecno določi sindikat. Posebej je komisija obravnavala tudi sedanjo, v praksi izkazano neustreznost reelekcije, ki je zakonsko določena za vodilne delavce podjetja in s tem v zvezi z zanimanjem sprejela predlog, naj statut (in s tem tudi akt o sistematizaciji delovnih mest) v prihodnje ne bi več določal vodilnih delovnih mest v podjetju.

Za konec naj še omenim, da se je že pričelo delo za sprejem nekaterih drugih splošnih aktov podjetja, ki jih bo treba bodisi v celoti na novo prečistiti bodisi na novo sprejeti. Ti akti, katerih predlogi bodo v kratkem predloženi DS v obravnavanje, so zlasti: pravilnik o varstvu pri delu, pravilnik o sistematizaciji delovnih mest, pravilnik o delovnih razmerjih in pravilnik o ugotavljanju in delitvi

Sprejemanje samoupravnih aktov

V zadnji številki Konoplana sem v svojem poročilu o zasedanjih DS obljubil, da bom še bolj natančno poročal o njegovi zadnji XIII. redni seji. Na tej seji so člani DS obravnavali pripombe na osnutek novega statuta in v zvezi z njimi sprejeli nekaj pomembnejših sprememb njegovih določil. O eni teh bistvenejših sprememb, ki zadeva postopek kandidiranja pri volitvah poslovnega odbora, sem že pisal. Druga od teh sprememb pa se je nanašala na določitev kolegialnih izvršilnih organov podjetja, ki jih voli DS. Ker gre pri tej spremembi na eni strani za povsem novo, na drugi strani pa, kar se tiče notranjega samoupravnega mehanizma v podjetju, zelo pomembno materijo, in ker ta sprememba tudi sicer glede na konsekvence, ki jih sama po sebi sproža, precej globoko posega v tekst doseданjega osnutka statuta, je komisija

za razlago, spremembe in dopolnitve statuta na svoji seji, na kateri je obravnavala te spremembe, sklenila, da zaprosi pred njihovo dokončno formulacijo za posvet kakega odgovornega tovariša z Republiškega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije. Vabilu komisije sta se prijazno odzvala tovariš Franci Polak, tajnik komisije za samoupravljanje in dipl. pravnik tov. Peter Toš. Na razgovoru z njima je bila glede kolegialnih izvršilnih organov poudarjena zahteva, da morajo biti med seboj, seveda vsak v okviru svojega delokroga, enakovredni in za svoje delo — tudi v smislu instančne pristojnosti — odgovorni neposredno DS. Da pa ne bi obremenjevali DS z reševanjem vseh posamičnih primerov na drugi stopnji — kar bi se v primeru, da bi bil zanje v celoti na prvi stopnji pristojen kolegialni izvršilni organ, zlahka dogodilo — naj bi odločanje na prvi

OD. Predlog pravilnika o varstvu pri delu bo celotno materijo s svojega področja na novo obdelal, pri tem pa bo iz svojega tekstovnega dela izpustil dosedanja poglavja z določbami o konkretnih ukrepih in navodilih za varno delo; ti ukrepi in ta navodila naj bi po novem predlogu bila posebej predpisana na vsakem delovnem mestu posebej in bi bila v tej obliki sestaven del samega pravilnika. Kot je znano, mora podjetje v zakonskem roku do 16. maja letos sprejeti tudi svoj akt o sistematizaciji delovnih mest. Delo za sprejem tega akta, ki naj bi zamenjal dosedanjega, se je že pričelo in je trenutno, ko to pišem, v fazi zbiranja

podatkov za določitev in opis posameznih delovnih mest. Prav tako bo prišel pomembne novosti tudi predlog za novi pravilnik o delovnih razmerjih. Pri tem velja predvsem opozoriti na to, da bo novi pravilnik uredil tudi vprašanja odstranitve iz delovnega mesta in odstranitve iz delovne organizacije v skladu z zakonskimi pogoji, dalje vprašanja odgovornosti za kršitve delovnih dolžnosti in postopka za izrekanje ukrepov. Omeniti velja, da po novem predlogu na drugi stopnji o izreku ukrepa praviloma ne bo več odločal DS in da bodo lahko izrekli ukrep izključitve iz delovne skupnosti tudi organi, pristojni za izrekanje ukrepov na prvi

stopnji. Kar zadeva predlog za spremembe pravilnika o ugotavljanju in delitvi OD, velja omeniti, da se bodo te spremembe nanašale le na njegov splošni normativni del, ne pa na tako imenovane »rang liste in ocene delovnih mest«. Ta del je glede na vrsto novih zakonskih predpisov v vmesnem času že postal zastarel in ga je zato treba revidirati. Poleg navedenih pravilnikov pa bo treba kmalu sprejeti še naslednje nove splošne akte: pravilnik o uporabi sredstev skupne porabe, pravilnik o obveščanju in poslovni skrivnosti, pravilnik o uresničevanju samoupravljanja in poslovnik o delu organov podjetja.

I. P.

Človek - človeku

Kri je proizvod živega organizma. V njem se poraja, živi in umre. V nobenem laboratoriju ali kemični tovarni ni mogoče izdelati ne krvi in ne njenih sestavnih delov. Krvodajalci so edini darovalci tega nenadomestljivega zdravila.

Rešilne kaplje krvi kapljajo v bolnikovo žilo, življenje in zdravje se vračata v njegovo telo. Kmalu bo se lahko vstal, se vrnil domov in na svoje delovno mesto. Vsak narod si mora kri zagotoviti sam, prav v tem pa se kaže tudi njegova zrelost. V Jugoslaviji potrebujemo na leto ca. 100 000 l krvi. Tolikšno količino nam lahko zagotovijo samo prostovoljni krvodajalci — brez njih ne bi bilo niti litra krvi!

Leta 1953 je jugoslovanski Rdeči križ postal glavni nosilec prostovoljnega krvodajalstva. Za humano delo krvodajalcev je pripravil Rdeči križ posebne rdeče krvodajalske značke, pismene zahvale, srebrne in zlate značke ter diplome. Srebrno značko prejme krvodajalec po petkratnem darovanju krvi. Zlato značko prejme krvodajalec po desetkratnem darovanju krvi in diplomu po dvajsetkratnem darovanju krvi.

V tej humani akciji ne zaostaja naš kolektiv. Letno je med nami približno 240 darovalcev življenjske tekočine, izmed katerih se lahko prenekateri ponosno izkaže ne samo s krvodajalsko rdečo značko, temveč tudi s srebrno in zlato značko ter diplomom.

Poiskali smo nekaj tistih naših delavcev, ki so najpogosteje darovali svojo kri, in jih poprosili za besedo o tem, kaj menijo o krvodajalski akciji, kaj jih je osebno spodbudilo k temu, da so se krvodajalske akcije tako mnogokrat udeležili, in ali se je nameravajo udeležiti tudi letos. Naši prošnjiki so prijazno ustregli in nam odgovorili takole

Milena Hribar, pripravljavnica

Kri sem dala že 22-krat.

Vidim, da krvi vedno primanjkuje; s tem, da se udeležuješ krvodajalskih akcij, pomagaš še drugim. Sama se vozim v službo s kolesom.

Nadaljevanje na 6. strani

Milena Hribar: Vidim, da krvi vedno primanjkuje...

Stefan Mrvar: Za svojo osebno dolžnost čutim, da po svojih močeh pomagam drugim

Človek - človeku

Nadaljevanje s 5. strani

Prav lahko bi se mi kdaj pripetila kaka nesreča in bi potrebovala kri; nikoli ne veš, kaj se bo pripetilo.

Kri bom dajala še naprej, če bom zdrava. Zaradi tega se ne bom nič slabše počutila.

Krvi sama še nisem nikoli prejela — vedno sem jo le dajala.

Štefan Mrvar, telefonist

Z ženo imava različen Rh faktor. Od otrok so nama trije umrli. Ostalim so morali zamenjati kri. Prav tako je tudi žena že večkrat dobivala transfuzijo. Zato čutim za svojo osebno dolžnost, da po svojih močeh pomagam drugim.

Dokler bom zdrav, bom še naprej dajal kri.

Lovro Giovanelli, mojster v tiskarni

Kri sem dal 16- ali 17-krat.

To je edina malenkost, ki jo človek lahko da — nekateri pa se bojijo za svojo kri. Krvi ni mogoče kupiti z denarjem. Kri je najefikasnije zdravilo pri številnih nesrečah — če je pomoč hitra.

Pri organiziranju krvodajalskih akcij premalo pazimo na njihovo populariziranje. Kadar poteka takšna akcija, bi se morali pristojni politični faktorji bolj zavzeti za njen uspeh.

Kot je naš obrat majhen, je v poprečju glede na celotno podjetje udeležen v krvodajalskih akcijah s precej visokim odstotkom, nasploh barvarna.

V petek bom spet dal kri. Od 18 do 19 delavcev v obratu se nas je prijavilo 5.

Ljudmila Dečman, konfekcija

Kri sem dala 13-krat.

Prvič sem se odzvala na krvodajalsko akcijo okoli leta 1953. Takrat je umrl moj oče za rakom. Dobival je veliko krvi. Rekla sem si, da jo moram vrniti najmanj toliko, kot je je prejel; danes pa pravim, da jo zbiram zase.

Letos se bom ponovno udeležila krvodajalske akcije. Lani sem prejemala poskusne injekcije, bila pa sem tudi v bolnici; zato se akcije nisem mogla udeležiti. Zdaj pa se je bom spet.

Ivan Pirc, dvoriščni delavec

Kri sem dal kakih 15-krat.

Dajati sem jo začel sam od sebe; če se bom kdaj ponesrečil, pa upam, da jo bodo dali tudi drugi meni.

Tudi letos bom dal kri, če bom le zdrav.

Izdaja v 850 izvodih kolektiv tovarne Induplati. Odgovorni urednik Ingo Paš. Ureja uredniški odbor: ing. Janko Ukmar, ing. Lado Zabukovec, dipl. ing. Janez Pezdír, dipl. ing. Avgust Orehek, dipl. ing. Boža Pogačnik, ing. Jože Klešnik, Cilka Mrdženovič, dipl. ing. Branko Novak, Majda Škrinjar, Ivo Sešek, dipl. ing. Alenka Korče-Pleteršek, dipl. ing. Franc Verhovec, Janez Rainer. V uredniškem odboru sodelujejo po službeni dolžnosti: direktor, predsednik sind. org., sekretar ZK, predsednik mlad. org. Natisnila in kličšeje izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Lovro Giovanelli: Pri organiziranju krvodajalskih akcij premalo pazimo na njihovo populariziranje. Kadar poteka takšna akcija, bi se morali pristojni politični faktorji bolj zavzeti za njen uspeh

Ljudmila Dečman: Letos se bom ponovno udeležila krvodajalske akcije

Ivan Pirc: Dajati sem jo začel sam od sebe; če se bom kdaj ponesrečil, pa upam, da jo bodo dali tudi drugi meni

Proizvodnja in kvaliteta v februarju 1970

V februarju so vsi proizvodni obrati delali normalno brez bistvenih zastojev. Tiskarna je delala v treh izmenah in ob prostih sobotah, medtem ko je tkalnica delala delno še v štirih izmenah. Oba obrata sta intenzivneje delala zaradi večjih zahtev komercialne za izvoz.

Oskrba s surovinami je bila slabša kakor v prejšnjih mesecih. Pomanjkovalo je Nm 10/1 efektnege leacrila, Nm 16/1 surovega poliestra, Nm 34/2 belega ekslana, Nm 16/1 surovega bombaža ter Nm 40/1 in 40/2

surovega bombaža. Zaradi pomanjkanja zgoraj navedenih materialov je prišlo v tkalnici do občasnih zastojev in nepotrebnih prezalaganj, kar je povzročilo zmanjšanje proizvodnje v tkalnici.

Kvaliteta osnovnih materialov se postopoma izboljšuje, tako da ne predstavlja kakšnih bistvenih problemov.

Posamezni proizvodni obrati so v februarju in v primerjavi s februarjem 1969 dosegli naslednje rezultate:

		Plan februar 1970 %	Indeks na februar 1969 %	Indeks na januar februar 1969 %
Predilnica	— predenje v kg	86,6	96,6	101,8
	— sukanje v kg	92,5	123,6	100,5
Tkalnica	— m	97,6	100	101,8
	— m ²	91,9	109	110,3
	— 000 votkov	98,4	92,5	94,7
Oplemenitilnica	— m	101,6	92,2	107,1
Tiskarna	— m	—	139,4	131,7
	— bm	—	180,8	161,3
Konfekcija	— Nh	—	116,5	116,5

Iz zgoraj navedenih podatkov se vidi, da so proizvodni obrati dosegli boljšo proizvodnjo kakor v februarju 69. Rezultati proizvodnje pa so še ugodnejši, če primerjamo kumulativno januar—februar 70 s kumulativno januar—februar 69. Če bo tkalnica delala brez večjih zastojev, bo lahko dosegla še lepše rezultate in prišla na raven izpolnjevanja mesečnih planov.

Kvaliteta izdelanih surovin in adjustiranih tkanin se je v celoti delno izboljšala. Če jo analiziramo po posameznih skupinah, je boljša pri čistih bombažnih tkaninah in čistih sintetičnih tkaninah, medtem ko je delno slabša v skupini pollanenih tkanin, precej slabša pa v skupini bombažno-sintetičnih tkanin. Po posameznih skupinah tkanin je bila dosežena naslednja stopnja kvalitete:

	I. razred	II. razred	III. razred	Nereg. tkanine
Lanene tkanine	99,43 %	—	—	0,57 %
Bombaž. tkanine	94,68 %	3,68 %	0,88 %	0,81 %
Sintetič. tkan.	86,78 %	7,06 %	2,29 %	3,87 %
Lan.-bomb. tk.	96,74 %	1,26 %	0,55 %	1,45 %
Bomb.-sint. tk.	68,27 %	13,81 %	6,00 %	11,92 %

Iz zgornje razpredelnice vidimo, da skupina bombažno-sintetičnih tkanin močno odstopa navzdol in je dejansko problem že dalj časa. To nam nalaga, da posvetimo kvaliteti v tej skupini izdelkov več pozornosti in dosežemo takšen rezultat kvalitete, kakršen je v skupini čistih sintetičnih tkanin.

Kvaliteta surovin in adjustiranih tkanin v celoti pa je bila naslednja:

	Surove tkanine	Adjustirane tkanine
I. razred	92,83 %	92,98 %
II. razred	4,03 %	3,93 %
III. razred	1,26 %	1,23 %
IV. razred	1,88 %	1,86 %

Odstotek v skupini neregularnih tkanin je še vedno previsok in bi ga morali znižati za 1 %, kar bi bilo normalno za asortiman izdelkov v naši proizvodnji.

Tehnolog PTK: ing. Franc Jeraj

Prodaja

V JANUARJU

IN FEBRUARJU 1970

Poslovno leto se je pričelo kot vsako leto z velikimi nalogami. Plan prodaje je v prvem polletju zelo zgoščen. Zato smo morali zastaviti vse sile za njegovo čim večjo realizacijo.

Kljub prizadevnosti nam ni uspelo doseči več kot 93,5 % planirane prodaje. Vendar smo z doseženim odstotkom lahko zadovoljni, ker je na splošno odvezem trgovske mreže zelo majhen. Poleg tega je promet v januarju slabši, ker vsi kupci čakajo na sejem Mode, ki je vedno v sredini meseca. To praktično pomeni, da se začne prodaja šele v drugi polovici januarja in poteka nato močnejše v februarju. To dokazuje tudi dejstvo da smo v februarju dosegli 101,5 % planiranega prometa.

Pripomniti moramo, da smo v tem času dosegli tudi 100 % planirane izvoza; tega v istem obdobju lani nismo.

Glede na situacijo, ki je sedaj na tržišču, tudi v naslednjem mesecu ne moremo pričakovati večjih odkupov s strani trgovske mreže — razen zaves.

Vodja prodaje
na domačem trgu
Ivan Deržič

O zastojih v tkalnici

Z rezultati, ki jih je dosegla naša tkalnica v prvih dveh mesecih letošnjega leta, vsekakor ne moremo biti zadovoljni. V januarju smo namreč dosegli komaj 91,6 %, v februarju pa 91,9 % predvidnih m² tkanin. Glavni vzrok za tako slabo izpolnjevanje plana so bili vsekakor preveliki zastoji v tkalnici. Ti zastoji nastajajo zaradi vlaganja in vezanja novih osnov, popravil strojev, pomanjkanja osnov in votka, prekinitve električnega toka, večjih pretrgov ter čiščenja strojev.

Za boljši pregled zastojev na teh strojih nam služita razpredelnici za januar in februar.

Iz obeh razpredelnic je razvidno, da so skupni zastoji tkalnice v obeh mesecih približno enaki.

Pri odstotku 6,5, ki predstavlja vlaganje in vezanje, bi omenil samo to, da so ti zastoji več ali manj neizbežni. Današnja dinamika na tržišču namreč zahteva, da iz meseca v mesec menjavamo artikle na statvah, medtem ko je vezanje osnov popolnoma normalen pojav.

Mnogo bolj zaskrbljujoči pa so visoki odstotki zastojev, ki so nastali zaradi popravil in pomanjkanja materiala — to je osnov in votka.

Če si ogledamo najprej popravila v vsej tkalnici, vidimo, da znašajo v januarju 4 %, v februarju pa 2,7 % mesečnih učinkovitih ur. Od tega odpade na spodnjo tkalnico le 0,6 %,

Nadaljevanje na 8. strani

O zastojih v tkalnici

Nadaljevanje s 7. strani

na ATR tkalnico pa kar 3,4% v januarju oziroma 2,1% v februarju. Razlika med obema tkalnicama je torej ogromna. V spodnji tkalnici se nahaja 82 novih avtomatov in boljši mojstrski kader, v ATR tkalnici pa poleg 22 Picanolov še 38 dotrajanih ATR statev — starih deset let — ter slabši mojstrski kader. V opravičilo naj povem še to, da v januarju nismo pravočasno dobili potrebnih stenc in čolničkov; poleg tega pa je pomemben razlog za te zastoje tudi to, da nam Tekstilstroj iz Zagreba sploh ne pošlje naročenih rezervnih delov za te stare stroje.

Najvišji in hkrati najbolj nezaključen pa je odstotek zastojev, ki je nastal zaradi pomanjkanja osnov in votka. Ta znaša v januarju 6,5, v

februarju pa kar 7,2%! Znano je, da smo v obeh mesecih prejeli prejo iz zunanjih predilnic izključno na varcopsih. Ker v pripravilnici nismo mogli previti vse preje na križne navitke, smo v tkalnici večkrat ostali brez osnov. Poleg tega smo imeli težave tudi s škrobnim strojem, v katerem pogosto pregorevajo elektromotorji ter spuščajo radiatorji.

Samo zaradi nepravočasne dobave preje, kot npr.: 9/1 malona, 10/1 efektivnega leacrila, 34/2 leacrila, 16/2 terilena itd., smo izgubili v januarju ca. 2,5% proizvodnje, v februarju pa še nadaljnjih 3,9%.

Omenjene zastoje v tkalnici je sicer nemogoče v celoti odpraviti. Mnenja sem, da bi z odstranitvijo navedenih težav lahko znižali odstotek zastojev vsaj za polovico.

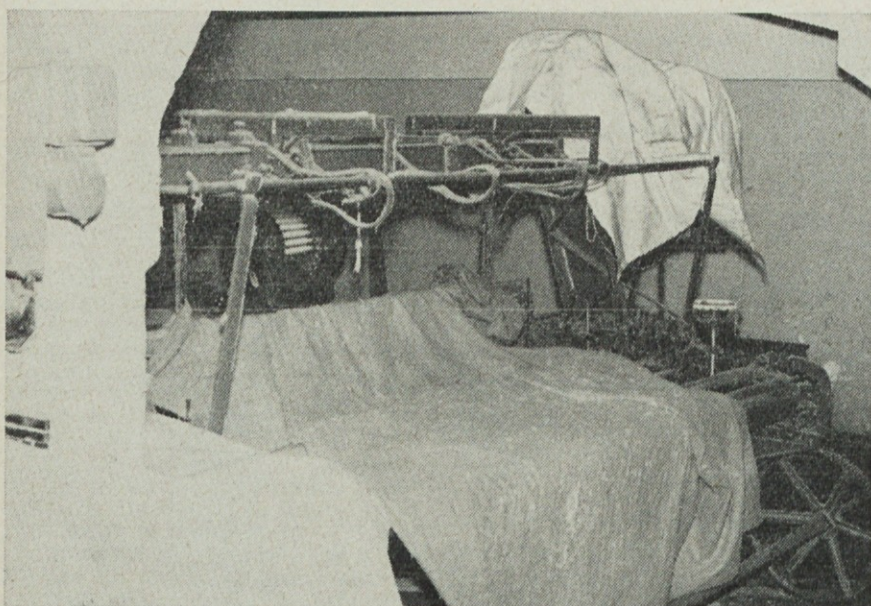
dipl. ing. Franc Verhovec

ZASTOJI — januar

Celotna tkalnica		ATR tkal.	Spodnja tkalnica
1. Vlaganje in vezanje	6,5 %	2,5 %	4,0 %
2. Popravila	4,0 %	3,4 %	0,6 %
3. Pomanjkanje materiala	6,9 %	3,1 %	3,8 %
4. Ostali zastoji	1,4 %	0,9 %	0,5 %
Skupaj	18,8 %	9,9 %	8,9 %

ZASTOJI — februar

Celotna tkalnica		ATR tkal.	Spodnja tkalnica
1. Vlaganje in vezanje	6,5 %	2,8 %	3,7 %
2. Popravila	2,7 %	2,1 %	0,6 %
3. Pomanjkanje materiala	7,2 %	2,1 %	5,1 %
4. Ostali zastoji	1,8 %	1,3 %	0,5 %
Skupaj	18,2 %	8,3 %	9,9 %

Zaskrbljujoči so visoki odstotki zastojev, ki nastajajo zaradi popravil in pomanjkanja materiala — osnov in votka. Na sliki: pokrit stroj v tkalnici

Obvestila

IZ KADROVSKE SLUŽBE

Vstopi:

- Franc Vodlan, strojni ključav., vstopil 26. 2. 1970,
- Mirjana Jokić, korespondent, vstopila 2. 3. 1970,
- Vikica Jenič, tkalka, vstopila 2. 3. 1970,
- Suzana Kimovec, tkalka, vstopila 2. 3. 1970,
- Marija Divjak, tkalka, vstopila 2. 3. 1970,
- Darinka Prosenec, tkalka, vstopila 2. 3. 1970,
- Marija Resnik, tkalka, vstopila 2. 3. 1970,
- Marta Žučko, tkalka, vstopila 2. 3. 1970,
- Ciril Orehek, del. v sklad. preje, vstopil 3. 3. 1970,
- Rihard Kregar, strugar, vstopil 24. 3. 1970,
- Franc Farič, čist. klima naprav, vstopil 26. 3. 1970.

Izstopi:

- Kotar Terezija, sukanje, upokojena s 3. 3. 1970,
- Ivanka Gregorič, sukanje, upokojena s 5. 3. 1970,
- Karol Štrukelj, ključavničar, upokojen s 5. 3. 1970,
- Alojz Ručigaj, ključav., izstopil 13. 3. 1970,
- Jože Jeretina, ključav.-kurjač, izstopil 14. 3. 1970,
- Nežka Orehek, šivilja, izstopila 14. 3. 1970,
- Julka Pogačar, previjalka, inval. upokojena z 18. 3. 1970,
- Rudolf Tratar, dvor. delavec, izstopil 20. 3. 1970,
- Terezija Pavlič, tkalka, izstopila 23. 3. 1970,
- Janez Limoni, ključav., izstopil 24. 3. 1970,
- Anton Juračić, ključav., izstopil 24. 3. 1970,
- Vinko Kušar, čist. klima naprav, izstopil 25. 3. 1970.

POROČILI SO SE:

- Grgič Nataša, previjalka — poročena NOVAK,
 Milena Pavli, šivilja — poročena ORAZEM,
 Marija Habjan, tkalka — poročena GABRIČ.

Usebina:

- Kako izpolnjujemo plan?
 Vstopi in izstopi danes
 Finančna služba
 O možnosti varčevanja delavcev pri podjetju
 Nezgode, delovni pogoji . . .
 Sprejemanje samoupravnih aktov
 Človek človeku
 Proizvodnja in kvaliteta v februarju 1970
 Prodaja v januarju in februarju 1970
 O zastojih v tkalnici
 Obvestila iz kadrovske službe